

1995. január 5. - **Harminc év alatt a nyomorból a csúcsra jutottak**

Szingapúr az idén ünnepli függetlenségének harmincadik évfordulóját. A születésnapra készült elemzés szerint a városállam, Amerikát kivéve, a világ minden más országát megelőzte a gazdasági fejlődésben.

Szingapúr manapság amolyan bezzegország: példa, hivatkozási alap. De nem volt ez mindig így. Korábban szegénység, lakáshiány és gyakori sztrájkok jellemezték az országot.

A Népi Akció Párt (PAP) színeiben 1959-ben hatalomra került Li Kuan Ju rendbe szedte Szingapúrt. Annak idején nem ígért mást, mint munkát, viszont állta a szavát, s ez elégnek bizonyult a csodához.

Szingapúrban – szinte egyedülállóan a világban – munkaerőhiány van. A szingapúriak szorgalmasak, pontosak és becsületesek. A kínaiak többsége Konfucius tanításai szerint él, a megkeresett pénzt nem költi el, hanem takarékoskodik.

A világ legtisztább városa

A város az elmúlt harminc évben gyökeresen megváltozott. Lakótelepek és felhőkarcolók tucatjai nőttek ki a földből, metró hálózta be a szigetet, és korszerű bevásárló-centrumokkal ellátott városközpontok épültek. Időközben azt is felismerték, hogy ötszáz éves történelmük építészeti emlékeit nem szabad eltörölni, így ma már sokat költenek a régi városrészek rekonstrukciójára.

Szingapúr a világ legtisztább városa. Ez sem volt mindig így, de a szigorú büntetések meghozták az eredményt. Ma már a higiénia Szingapúr egyik vonzereje, s kimutathatóan növeli a beruházási kedvet is. Az odautazóknak nem kell beoltatniuk magukat, nyugodtan ihatnak csapvizet is. Az ott dolgozó külföldiek kisgyermeküket nem fenyegeti az a veszély, hogy elkapnak valamilyen titokzatos ázsiai betegséget. Az etnikai viszonyok ellenben egyre kevésbé tiszták, ami senkit sem zavar, sőt ellenkezőleg: növekszik a vegyes házasságok aránya. Szingapúr indiai közössége nemrégiben ülte meg legnagyobb ünnepét, a Deepavalit. Ebből az alkalomból városszerte angol nyelvű feliratokkal köszöntötték az indiaiakat.

Láthatók viszont olyan transzparenszek is, amelyek szerint „A mandarin a kínaiak számára nemcsak egy nyelv – hanem kultúra- és közösségteremtő eszköz is.” A kínai közösség alkotja Szingapúr népességének 78 százalékát, a malájok 14 százalékát, az indiaiak pedig a 7 százalékát.

A különböző népek közötti harmónia itt az egyik legfontosabb érték. Szingapúrban nemcsak négy hivatalos nyelv, hanem a kultúrák szerint négy Újév és sok egyéb saját ünnep is van. A jellegzetes „szinglish” (szingapúri angol) nyelv közös használata mellett kialakulóban van a nemzeti azonosságtudat is. Ezt hivatott erősíteni a sok jelkép, a zászló, a címer, a nemzeti virág, az orchidea, és az országot szimbolizáló oroszlánfej. (Szingapúr szanszkritul oroszlánvárost jelent.)

A szimbólumok a testvériségre, egyenlőségre, a tisztaságra, az erényre és a felemelkedésre utalnak. Az állampolgári eskü szövege is hasonló értékekről szól. A kis szingapúriak tehát kellő öntudattal cseperednek föl.

A nemzeti identitás erősítése mellett ügyelnek a káros kulturális hatások távoltartására is.

1991-ben engedélyezték a szexfilmek és -újságok terjesztését, de rövid idő után ismét betiltották. Nemcsak a pornográfia, hanem a prostitúció is tilos. A szexturizmusból nem kérnek.

Az érkezőt a határállomáson jókora táblákon figyelmeztetik: a kábítószer-forgalmazás halálbüntetéssel jár. De azt sem nézik jó szemmel, ha valaki ifjúi csínytevéseiből autókat rongál meg: a számunkra szokatlan ítélet, a korbácsütés nem marad el. Még akkor sem, ha maga Clinton elnök kéri. Más kultúra, más szankciók.

A bevándorlást szigorúan korlátozzák, és a külföldiek foglalkoztatását engedélyhez kötik. Ennek ellenére a szomszédos Malajziából naponta sok ezren ingáznak a szigetre. Az utóbbi időben főleg Hongkongból igyekeznek sokan áttelepülni, s ez kellő tőkével általában sikerül is.

Egy külföldi vállalat alapítása azonban még nem jelenti azt, hogy a tulajdonos dolgozhat is cégénél. A szingapúri munkavállalók nemcsak szorgalmukat tekintve világelső, hanem a munkahelyhez való kötődésük is nagyon erős. Magas az a küszöbérték, amennyivel nagyobb fizetésért munkahelyet változtatnak.

Némelyik multinacionális cég ezért kelet-európai (olcsóbb) munkaerőt alkalmaz. Egy beosztott mérnök havonta 5000 szingapúri dollárt keres. A bankszakmában egy menedzsernek 7-10 ezer dollárt is fizetnek.

A társadalombiztosítás nem hozzáférhetetlen adóként működik, hanem a kormány által garantált kamatozó bankbetétként. A polgárok a számlájukra érkező pénzt – nyugdíjas koruk előtt – többek között lakásvásárlásra is felhasználhatják. A nyugdíjra ritkán tartanak igényt, mert az együtt élő családok gondoskodnak a szülőkről.

A szigetországi vállalatok jelentős jövedelemre tesznek szert a láthatatlan kereskedelemről származó közvetítői díjakból is. A szingapúri adórendszer kedvez a vállalkozóknak. A nyereségadó ma már csak 27 százalék. Meghatározott termékkör esetén ebből további 10 százalék kedvezményt élveznek évi 100 millió szingapúri dollárt elérő forgalom mellett.

Egyébként jóval kevesebb adónem van, az is degresszív.

Biztonságos terület befektetőknek

A nemzeti valuta, a szingapúri dollár stabil, egyre erősödő fizetőeszköz. Nemcsak a valutájuk, hanem a társadalmi-politikai viszonyok is szilárdak. A hosszú évek óta kormányzó PAP népszerűsége ugyan csökken, erősödik az ellenzék, de amíg a nemzeti jövedelem emelkedik, addig a hatalomnak nincs oka az aggodalomra. Egy összehasonlító elemzés szerint Svájc és Japán után itt a legbiztonságosabb a befektetés.

Szingapúr az utóbbi időben nemcsak fogadja a befektetőket, hanem maga is jelentős beruházásokba kezdett régiójában. Evés közben jön meg az étvágy: érdeklődik Kelet-Európa és a FÁK iránt is.

Térségünket azonban több szempontból is bizonytalannak tekintik. Többek között: az itteni partnerek (még) nem úgy működnek, mint a világ más tájain; a banki viszonyok kiszámíthatatlanok; az adóterheket magasaknak tartják; szintúgy a munkaerő árát (a ráakódó közterhek miatt); rossz jel a szűkülő vásárlóerő, és nagyok a kulturális különbségek.

Azt már csak mellékesen jegyzem meg, hogy ijesztőnek tartják a diszkriminációról szóló híreket is. Ráadásul a tapasztalataik néha rosszabbak, mint amire számítottak.

Egyik „legendás” történetük a magyar 900-as telefonszámra szóló kiírás. Az öt kiválasztott pályázó közé a szingapúri Telecom is bekerült. A közlekedési tárca azonban a legjobbakat újra versenyeztette, és az eredeti 12 millió dolláros koncessziót licitálással fölemelte. A feltételek menet közbeni változtatása szingapúri megítélés szerint rontja hitelünket, csökkenti vonzerőnket.

Mindezek ellenére Szingapúr négy éve kereskedelmi kirendeltséget működtet Budapesten. A Szingapúri Kereskedelemfejlesztési Hivatal irodája 1994-től a többi kelet-európai országban és

a FÁK államaiban is képviseli a szigetországot.

Magyarország külkereskedelmében Szingapúr szerepe növekszik, de még nem jelentős, fordítva pedig elenyésző arányú. A magyar export zömét a Borsodi Vegyikombinát termékei, a diósgyőri és a Dunaferri-féle acéláruk, a Tungsram izzói és a Medimpex által szállított gyógyszeralapanyagok teszik ki.

Az import 40 százalékát a számítástechnikai eszközök és alkatrészek jelentik. Ezeken kívül főként híradástechnikai berendezéseket, telefonokat, iroda- és pénztárgépeket hozunk be. Az iroda tevékenységében hazánk 25-30 százalékot, a többi kelet-európai ország 35-40 százalékot tesz ki, a többi a FAK-ra jut – tájékoztatta a KÁPÉ-t dr. Salamon Miklós, az iroda vezetője, aki a Magyar Kereskedelmi Kamara korábban megszüntetett szingapúri képviselőjét cserélte föl ezzel a beosztással.

Feladatai közé tartozik, hogy oda-vissza információkat közvetítsen az anyaország és az állandóhely között, és törekedjék a kereskedelmet akadályozó tényezők csökkentésére. Eredményként könyveli el a közeljövőben aláírásra kerülő beruházásvédelmi és a kettős adóztatást elkerülő egyezményt, valamint a vízumkényszer eltörlését.

Két magyar cég már megjelent

Az iroda tevékenységének köszönhetően már 13 szingapúri érdekeltségű cég működik hazánkban, elsősorban a szolgáltatás és a kereskedelem területén: a kiállításszervezéstől a szállításon át a raktározásig, az elektronikus cikkektől, számítógépektől, a textil- és konfekcióárukon, cipőkön és műszaki árukon át a mezőgazdasági termékekig, gyógyászati készülékekig, bútorokig sok mindent forgalmaznak.

Az irodának föl kell keltenie az érdeklődést Szingapúr iránt, ahol kitűnő beruházási lehetőségek és megbízható partnerek vannak. Bár kevés a tőkeerős magyar cég, még a kisebb vállalatoknak is érdemes körülnézniük. Ma már Szingapúrban is működik két vegyes vállalatunk.

Szingapúr messze van, a Boeing 747-es tizenkét órát repül leszállás nélkül a világ egyik legszebb repülőteréig, Changiig. A kiskereskedelmi árakat jelentősen megterheli a szállítási költség, de a tőke számára nincs távolság. Csupán adminisztratív és emberi akadályok. Ezek pedig megszüntethetők. **Zétényi Zoltán** Fotó: ZZ Fotó&Média

Tények és adatok Szingapúrról

Területe: 641 km², lakosainak száma 2,87 millió. A GDP értéke 61,4 milliárd USD; az évi növekedés 9,9 százalék (1993). Az állami szektor 18 százalékot, a magánszektor 82 százalékot tesz ki.

A munkanélküliek aránya 2,7 százalék.

A termelési növekedése 6,4 százalék.

Az infláció 2,4 százalékos.

1 amerikai dollár = 1,45 szingapúri dollárral.

Az export értéke 82 milliárd, az importé 95 milliárd USD.

Az érkező külföldiek száma a malajziai forgalom nélkül: évente 6,4 millió. A szállodák kihasználtsága: 83 százalék.

Az érkező repülőgépek száma évente 71 ezer.

A lakások 88 százaléka magántulajdonban van (1990).

A szingapúri kereskedelmi és ipari minisztérium adatai szerint 1992-ben a háztartások 95

Városbirodalom a Föld túloldalán (KÁPÉ)

Írta: Adminisztrátor

2010. szeptember 19. vasárnap -

százalékában volt telefon, 81 százalékában mosógép, 75 százalékában videó, 31 százalékában gépkocsi, 20 százalékában számítógép.

Az egy hálósobás lakások bérleti díja 800-1200 S\$, a két hálósobásoké 2-3000 S\$. A benzin literenként 1 S\$-ba kerül.